

Bodemmonsters in het najaar

Een tijdige planning van het nieuwe jaar staat alweer voor de deur. Zeker wanneer de winterperiode nadert. Hierbij horen nieuwe bodemmonsters. De beste omstandigheden voor het bemonsteren van percelen is op onbeteeld land, dus meestal in het najaar of de winter. Let voornamelijk bij het bemonsteren op de volgende elementen: aaltjes, pH en fosfaatdifferentiatie.

1. Aaltjes

In de (nabije) toekomst wordt het steeds belangrijker de aaltjessituatie binnen uw bedrijf goed in beeld te brengen. Kies er dan ook voor, bij percelen waar gewassen komen die potentieel gevoelig zijn voor schade door aaltjes, een aaltjesmonster te nemen.

Wanneer u de aaltjessituatie van uw percelen weet, kunt u uw bestrijdingsstrategie, gewas- en of perceelskeuzes hierop nog tijdig aanpassen. Afhankelijk van de aaltjessoort is de winterperiode (november-maart) veelal de beste tijd om een aaltjesmonster te nemen. Kies altijd voor een aaltjesonderzoek met incubatie, vooral bij de *Pratylenchus*- en *Meloidogyne*-soorten, dit geeft u het meest volledige beeld van de besmetting.

	Cysteaaltjes		Wortelknobbelaaltjes				Wortelstiepaaltjes		Stengelstiepaaltjes		Vrijlevende wortelaaltjes		Vrussen	
	<i>Globodera rostochiensis</i> / <i>G. pallida</i> Aardappelcysteaaltje	Heterodera betulae Geel bietencysteaaltjes	<i>Meloidogyne chitwoodi</i> Maitawortelknobbelaaltje	<i>Meloidogyne fallax</i> Bedrieglijk maiswortelknobbelaaltje	<i>Meloidogyne hapla</i> Noordelijk wortelknobbelaaltje	<i>Pratylenchus crenatus</i> Graanwortelstiepaaltje	<i>Pratylenchus penetrans</i> Wortelstiepaaltje	<i>Ditylenchus destructor</i> Destruktoraaltje	<i>Ditylenchus dipsaci</i> Stengelstiepaaltje	<i>Paratichodorus pachydermus</i> <i>Paratichodorus pachydermus</i>	<i>Paratichodorus teres</i> <i>Paratichodorus teres</i>	<i>Tabaksratelvirus</i> <i>Tabaksratelvirus</i>		
	Z D ZV K	Z D	Z	Z D	Z D ZV	Z D ZV	Z D ZV K	Z D ZV K	Z D ZV	Z D ZV	Z D ZV			
Aardappel	*** R	-	***	***	***	***	***	***	***	***	***	***	*** S	
Suikerbiet	-	*** S	*	***	***	*	*	-	?	***	***	***	*** S	
Uit	-	-	*	*	*	?	***	-	***	***	**	*** S	Uit	
Mais	-	-	**	*	-	***	***	-	**	?	***	***	***	
Zomergerst	-	-	*	*	-	***	**	-	-	***	**	*** S	Zomergerst	
Peen	-	-	**	***	**	*	**	-	**	**	**	*** S	Peen	
Prei	-	-	**	**	*	?	***	-	*	?	*	-	Prei	
Gladiol	-	-	*** R	*** R	-	-	?	*** R	?	-	-	?	Gladiol	
Lelie	-	-	-	-	-	-	***	-	-	-	-	?	Lelie	
Tulp	-	-	-	?	-	-	**	*** R	***	*	*	?	Tulp	
Bladrammenas br	-	- R	- R	** R	**	?	***	-	?	**	*	-	Bladrammenas br	
Japanse haver br	-	?	*** I	?	?	?	- I	?	?	?	?	?	Japanse haver br	
Tagetes br	-	-	-	-	- I	-	-	?	?	?	?	*** S	Tagetes br	

©2018. Dit aaltjesschema is een product van Praktijkonderzoek Plant en Omgeving (PPO)

Legenda Schade	
?	onbekend
-	geen
*	weinig 0-15%
**	matig 16-35%
***	zwaar 36-100%

Legenda Vermeeiding	
?	onbekend
-	actieve afname
-	natuurlijke afname
*	weinig
**	matig
***	sterk
R	Rasafhankelijk
S	Serotypeafhankelijk
I	enige informatie

Legenda Grondsoort	
Z	Zand
D	Dalgrond
ZV	Zavel
K	Klei
L	Löss

2. Grondonderzoek

Grondonderzoek in het najaar heeft als voordeel dat tijdig inzicht wordt verkregen in de status van (o.a.) de pH van uw perceel. Niet alleen gewassen als suikerbieten en cichorei maar ook erwten, bonen, peen en schorseneren vragen om een voldoende hoge pH. Voor zandgrond is ons advies een pH te hanteren van minimaal 5,5 maar beter 5,7 tot 6,0. Voor kleigrond geldt dat men dient te streven naar een pH van 6,4 tot 6,6 en voor de lössgronden naar een pH van 6,6.

Tref je op zandgronden in het voorjaar voor de teelt van aardappelen een lage pH (b.v. 4,4) aan, dan is het advies de kalkgift te beperken tot een pH van maximaal 5,5. Daarbij speelt de minimale pH een rol in verband met de beschikbaarheid van de elementen K en Mg. Kalk heeft tijd nodig om zijn werk te doen. Daarom is, zeker bij een hele lage toestand, een najaarsbekalking aan te bevelen. Wanneer het slechts een kleine “reparatie” van de pH betreft (van 0,2 tot 0,3), kan een onderhoudsbekalking prima in het voorjaar worden uitgevoerd. Naast de status van de pH kunnen overige gebreken (bijv. lage kali toestand) in een vroeg stadium worden gedetecteerd, zodat in het voorjaar tijdig kan worden gestart met een extra gift.

3. Fosfaatbemonstering

Om in 2025 gebruik te kunnen maken van fosfaatdifferentiatie mogen de grondmonsters niet ouder zijn dan 15 mei 2021. In het verleden waren voor de bepaling van het PW-getal januari en februari gunstige maanden om te monstern. Met de nieuwe gecombineerde parameters P-AL en P-PAE maakt dat veel minder uit. Vooral als recent geen organische mest is uitgereden op betreffende percelen, kunt u nu al het nieuwe monster laten nemen. Wacht tot het vroege voorjaar met monsternamen als recent nog organische mest is toegepast, om beïnvloeding van de monsters zo veel mogelijk te voorkomen.